

בעזהש"ת

דברי אלקים חיים

ממרוך אדמו"ר עט"ר שליט"א

וארא תשפ"ו
גליון תקג

הוצאת זכרון שלמה
לעילוי נשמת הרה"ח שלמה
בהרה"ח מאיר מאשקאוויטש ז"ל

תוכן הקונטרס

דברות קודש

דברי אלקים חיים - ס"ג וישלח תשפ"ו
 דברי אלקים חיים - ס"ג וישב תשפ"ו
 נועם שיח - ליל שבת קודש מקץ תשפ"ו
 נועם שיח - ליל שבת קודש ויגש תשפ"ו

דא"ח לפרשת וארא

ליל שב"ק שנת תש"פ

אורח סלולה

בסדר עבודת היום (מה)

- תפילה (לא) | במקומה וכהלכתה (ב)

ואלה יעמדו על הברכה שנדבה לבם להחזיקת הוצאת דא"ח ממרן אדמו"ר שליט"א

הנהלת איגוד מוסדות ויזניץ בארה"ק

<p>הר"ר יהודה לייב שטרן הי"ו בעל קייטרינג 'בית מאיר' לברכה והצלחה בכל הענינים</p>	<p>לע"ג הרה"ח אהרן קלמן ב"ר יצחק משה כהנא ז"ל ולע"ג הרה"ח אברהם ב"ר נח צבי איילענדער ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הרה"ג ר' יעקב יהושע ענגלאנדער שליט"א ראש ישיבת מחנובקא בעלזא לברכה והצלחה בכל הענינים ולע"ג אמו מרת שרה ב"ר אלקים געציל ע"ה ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הרה"ג ר' חיים בעק שליט"א לברכה והצלחה בכל הענינים</p>
---	---	---	---

<p>הרב חיים הגר הי"ו לרגל נישואי הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח שרגא פייבל ויינברגר הי"ו הרה"ח יוסף מרדכי ויינברגר הי"ו הרה"ח יהודה אריה הכהן אשר הי"ו לרגל נישואי צאצאיהם יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח גבריאל יוסף פולק הי"ו הרה"ח אלימלך פרידמן הי"ו לרגל נישואי צאצאיהם יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח בנימין שטיין הי"ו לרגל נישואי הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>
<p>הר"ר יואל צבי ליבוביץ הי"ו לרגל הולדת הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הר"ר שלמה אלפנט הי"ו הרה"ח מאיר אלפנט הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח ישראל דוד רוזנטל הי"ו הרה"ח יחיאל וייס הי"ו לרגל נישואי צאצאיהם יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח דוד שרייבר הי"ו הרה"ח שלמה יהודה סולמון הי"ו לרגל נישואי צאצאיהם יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>
<p>הר"ר יעקב דוד ברקוביץ הי"ו לרגל הולדת הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הר"ר שלום דב אייזנבך הי"ו לרגל הולדת הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הר"ר אלהנן שלום מנשה רוזנשטיין הי"ו הרה"ח דוד אריה רוזנשטיין הי"ו לרגל הולדת הבן - הנכד יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרב דוד פלדמן הי"ו לרגל הולדת הנכד יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>
<p>הרה"ח חיים וייס הי"ו הרה"ח יוסף משולם וייס הי"ו לרגל אירוסי צאצאיהם יזכו לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח שלמה כהנא הי"ו לרגל אירוסי הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח אברהם אהרן וויניצר הי"ו לרגל אירוסי הבן יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>	<p>הרה"ח שלמה זולדן הי"ו לרגל אירוסי הבת יזכה לרוות נחת מכל יו"ח</p>

<p>לעילוי נשמת האה"ח מרת מלכה ב"ר שמואל אליעזר הכהן רוזנר ע"ה הונצח ע"י בני משפחתה הי"ו</p>	<p>לעילוי נשמת הרה"ח יצחק אפרים ב"ר יהודה אברהם עיבר פלדמן ע"ה נתרם ע"י בנו הרה"ח יוסף אריה פלדמן הי"ו</p>	<p>לעילוי נשמת האה"ח מרת טויבא ב"ר ינקוביץ ע"ה הונצח ע"י בני משפחתה הי"ו</p>
--	--	---

<p>לעילוי נשמת הרה"ח אליהו יצחק ב"ר ישראל דב ליבוביץ ע"ה נתרם ע"י בני משפחתו הי"ו</p>	<p>לעילוי נשמת הרה"ח דוד ב"ר מתתיהו אפל ע"ה נתרם ע"י בנו הרה"ח שמואל אפל הי"ו</p>
--	---

דברי אלקים חיים

ליל שב"ק פרשת וארא תש"פ - לונדון יצ"ו

מקאזניץ זי"ע (אבות פ"א מי"ג) ליישצ קושית הרמז"ן על תרגום אונקלוס בפסוק (להלן טו, יח) ה' ימלך לעולם ועד שתרגמו ה' מלכותיה קאים לעלם ולעלמי עלמיא, ולכאורה אינו מכוון עם הכתוב, דפסוק נאמר 'ימלוך' לשון עתיד והוא תרגם 'קאים' לשון הווה. ומתוך חז"ק, המקרא הוא צחינת מגולה והתרגום נקרא צחינת הסתרה, והנה צודאי הקצ"ה מלכותו בכל משלה (תהלים קג, יט), אך דהוא דרך אחוריים, שאין נראה כלל גודל מלכותו. ולזה צשירת היס שצפו צרות קדשם מה שעמיד להיות שאין זה גאולה שלימה, אמרו 'ימלוך' דרומז על העמיד, והוא לימות המשית, ואז מלכותו תהא נראית לעין כל, אזל המתרגם פירש להאמת, צודאי 'מלכותו קאים' וצכל משלה, כי צודאי אפס זולתו הגם שאין נראה. עכל"ק. וצזה ציארנו טעם שנקצע לכפול פסוק 'ה' ימלוך' צאמירת שירת היס צכל יום (דרכי משה או"ח סימן נא אות י) ולומר התרגום (שער הכוונות, ענין תפלת שחרית ד"ה אז ישיר), להחדיר היטצ צלצצנו דצר יום ציומו כי אף צעת

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה', וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי (ו, ג-ג). צצעות אלו קוראים פרשיות גלות מצרים והיד הגדולה אשר עשה ה' להוציאם מתחת סבלותם, והוא יסוד האמונה אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מצית עזדים.

ואומר אני, כי תיכף צריש פרשיות קושי השעצוד הקדימה התורה להורות על ההתאזרות צאמונת אלקי עולם אף צתוככי השאת והשצר, גם צעוד החושך יכסה ארץ והאדם שרוי צעיצומס של זמני נר ומנוק - לזכור נאמנה כי ה' אלקיו עמו צרגע זה ממש והוא לצדו עילת העילות וסיצת הסיצות. והוא, דפסוק ראשון דפרשיות השעצוד (לעיל א, א) ואלה שמות בני ישראל הצאים מצרימה רמזו הקדמונים (לצוש סימן רפה) ואל"ה שמו"ת נוט' ו'חייצ א'דס ל'קרות ה'פרשה ש'ניס מ'קרא ו'אחד ת'רגום, ורמז יש צו, צהקדים הא דאיתא צספה"ק עצודת ישראל להמגיד הקדוש

ופירשוהו בעלי התוס' (דעת זקנים, שם) אשר הן זהיותו איש מנלית ברום המעלה והן זהיותו במנור ובמנוק צבית אדוניו המנרי תמיד ויהי ה' את יוסף, לא מש מאמונתו השלמה בהשי"ת. אחרי המלחמה האיומה, כאשר פליטי החרב חזרו אחד מעיר ושנים ממשפחה ומעולם הנסיונות היו רצים שנתרופפה אמונתם ה"י, אמר זקיה"ק האמרי חיים זי"ע בדברי קדשו צימים הנוראים בהאי ליטנא: ותלילנו מכל גזרות קשות, ננל מגזירה רעה להקשות קושיות כלפי מעלה חלילה (נדפס באמרי חיים ח"ג, לראש השנה סוד"ה בסליחה ליום שלישי). איש יהודי מחדיר בעצמו לאידך גיסא, וראו בניו גזרתו שצחו והודו לשמו (ברכת אמת ואמונה) - בניו אהוביו של מקום משצחים ומודים לפניו גם צראותם ההנהגה האלקית צמידת גבורה ותוקף הדין. יסוד מוסד הוא לכל איש יהודי באשר הוא, וכמוצא (ברית אצרים, זלאזין) בשם הרה"ק רבי מאיר (הגדול) מפרימישלאן זי"ע שהר"ת דד' תיבות ראשונות שצתורה (צראשית א, א) צ'ראשית צ'רא ח'לקים א'ת הוא כהר"ת צ'ך צ'טחתי ח'ל ח'צושה (מהלים כה, ב) ולמפרע כהר"ת א'שרי ח'דם צ'וטת צ'ך (שם פד, יג), לרמוז תיכף בהתחלת התורה על הצטחון כי הוא היסוד הראשון לעבודתו ית"ש.

חושך אפלה כפול ומכופל אין זה כי אם הסתר פנים וה' לצאות עמנו משגב לנו סלה.

והיא הוראת הכתוב שרמוז חיוז שנים מקרא ואחד תרגום בתחילת פרשת שעבוד מנרים, לידע תמיד כי הגם שהמקרא - היינו חלק הנגלה - צא בכפילה והעינים טחות מראות השגחתו הנגלית, צרם יש לשקן ולהיות חדור בכל עוז אשר ואח"ד תרגום - האחד יחיד ומיוחד הוא בצחינת תרגום, נסתר הוא מעין כל צרם כאן נמצא כאן היה, הכל באשר לכל צא מאתו ית', ואף בעת הזאת ישקיף וירא משמים ואנחתנו מעמו לא נסתרה.

על יסוד זה להיות חדור בכל איש עד תום, גם כאשר עדו עליה הרפתקאי ועקתינ נפישין חלילה לו מלאצד סצריה מן צרייה, היאוש - שלא מדעת היא (ע"פ לשון הגמרא צ"מ כא:), יתחזק ויתאמץ בכל רגע ורגע צמתשצת אמונה תמה וצרה, לידע כי עיני ה' משוטטות בכל מצב ובכל זמן ומידו הכל, אף כי שרוי הוא עתה צמנר הגלות צקושי השעבוד אל ירפה חלילה מאמונתו צא-ל-נורו, וכאשר נאמר ציוסף הנדיק (צראשית לט, ב) ויהי ה' את יוסף ויהי איש מנלית ויהי צבית אדניו המנרי,

לחזר אחריה ולעמול עליה עדי ישיגוה, ענתו אמונה פעולת"ו אמת (פיוט אמת) הוא אלקינו לר"ה ויוהכ"פ) - העלה להשגת האמונה היא לנקוט בתמידות פעולות ומעשים לאמץ האמונה זה אלקים אמת, יש לפעול פעלים אודותיה ולהתעסק בה, להתחזק בה תמידין כסדרן אין זיך וואלגען ווישן חסידים הנדברים בענינה, האמנתי כי אדבר (לשה"כ תהלים קטז, י) - האמונה בזה מתוך דיבור והתעסקות בה, ולולא זאת רופפת היא צידי האדם, וכפי שפירשו נדיקים (יסוד העבודה ח"ב פ"ג אות ה) הפסוק (ירמיה ז, כח) אצדה האמונה ונכרתה מפיהם, על מה אצדה האמונה - על שום שנכרתה מפיהם ולא עסקו בה בתמידות.

ודא גופא תפילה צעי, יש להתפלל ולבקש תחינה לזכות לאמונה תמה ושלמה ולא לאצד העשתונות בשום מצב, והשי"ת יעזרנו לעשות רצונו ולעצדו, וכימי נאחנו מארץ מצרים יראנו נפלאות לקבל פני משיח נדקנו ולבנין בית המקדש צמורה צימינו אמן.

זה רמז הפסוק וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה', גם כאשר וידבר"ר אלקי"ם - דיבור קשה במידת דין, אומ"ר השי"ת באמירה רכה אני ה', אני ה' מידת הרחמים יושב בסתר ומסתתר בשפירר חזיון, וארא אל אצרהם אל יחזק ואל יעקב צאל שדי, שדי מורה על נמאס כידוע (ע"פ חגיגה יב.), הר"ת אל אצרהם אל יחזק ואל יעקב צאל שדי עה"כ גימ' כהר"ת ש'מע ישראל ה' אלקינו ה' אחד (דברים ו, ד) יסוד האמונה, גם צעת נמאס תוקפא דדינא יש להתענס באמונת אלקי עולם ולידע כי הקב"ה שוכן אמו.

על זה מוסיף רש"י הקדוש וכותב וארא אל האצות, וכבר תמהו המפרשים מה צא להוסיף יתר מן המפורש בקרא, ולדברינו ירומז ואר"א אל האצות עה"ת גימ' נרו"ת, למדנו חיפוש מנרות דכתיב (נפניה א, יב) צעת ההיא אחפש את ירושלים בנרות (פסחים ז:), ללמד כי אמונת תום צהשי"ת בכל מצב היא עבודת עבודה שיש לחפש אחריה לדרשה ולבקשה, אין היא בזה מאליה ונדרש

דברי אלקים חיים

ס"ג פרשת וישלח תשפ"ו - מושב אורה יצ"ו

ויקל עליו לנכח את היצר. חולם יש לדעת כי היצר הינו ערמומי ביותר, ופעמים הרבה מסתתר ומתחמק לבל ירגישו בו כלל, ולכן אל יחשוב האדם שכבר ניצח במלחמה, כי זהו מלחמה תמידית דבר יום ביומו, וכאשר יזכור האדם תמיד שהיצר רודף אחריו ומנסה להפילו, ויעמוד על המשמר להילחם עם יצרו, יהא לו סייעתא דשמיא להיות גבור הכובש את יצרו, ולעשות נחת רוח לצורא ית"ש.

ולזה ירמוז הכתוב ו'אתה ח'מרת ה'יטב ח'יטיב ע'מך הר"ת עולה למס' פ"ג, כמספר פ' עם המילוי (פ"א עה"א), רומז למאמר התנא (אבות פ"ה מכ"א) בן שמונים לגבורה, וכפל הכתוב היטב ח'יטיב כי כדי להיות גבור הכובש את יצרו נריך להילחם עמו היטב ולא להרפות כלל. עוד י"ל ה'יטב ח'יטיב הר"ת עולה למס' ו' רומז לאמת (וזה"ק), על האדם לערוך מלחמה תמידית עם היצר כדי לעבוד

ואתה ח'מרת היטב ח'יטיב עמך (לב, יג). חז"ל אמרו (אבות פ"ד מ"א) ח'יזו גבור הכובש את יצרו, ואפ"ל כובש מלשון כבישה, שכובשין את המאכל כדי שיתקיים לזמן רב, וכמו כן במלחמת היצר כיון שיצרו של אדם מתגבר עליו תמיד בכל מיני תחבולות שונות, ומנסה בכל עת להפילו בכל מיני תירוצים ובלבולים שונים, יש להתזונן בדבר זמן רב, ולעמוד על המשמר דבר יום ביומו לבחון צמה יוכל להילחם עמו. להיות גבור הכובש את יצרו אינו קל כלל, היצר מערים על האדם נרות נרורות ואינו נותן מנוחה במשך כל שעות היממה, הוא מפתה את האדם שירגיש בלבבו שאין הקב"ה חפץ בו ואינו מרוצה מעבודתו, אך לא כן הוא, יש לזכור תמיד אשר הקב"ה צעמנו מציא את מלחמת היצר על האדם כדי לנסותו, וזהו תכלית הצריחה – להתעצם במלחמת היצר.

בידיעה זו אשר זהו רצון הצורא תשתנה לחלוטין כל הסתכלותו

את ה' צמדת האמת. כמוצן שיס
להרבות צתפילה לפני השי"ת שיעזרהו
צמלחמה, הנה כי קן על כל דבר
וענין נריך סיעתא דשמיא, ועל ידי
זה יוכל לחזק את כל הפרעות שלא
יכנס היצר דרכן, ולא יזוז מן
הדביקות זו יתצרך אפילו לא לרגע
קט.

דברי אלקים חיים

ס"ג פרשת וישב תשפ"ו

שהדבר קשה לה מאוד, על כן נותנין לה ממון על כך.

אצל רבוה"ק היה הדבר חמור מאוד, זקיה"ק האהבת ישראל זי"ע לא אבה לחזור לעיר ויזניצא אחרי מלחמת העולם הראשונה כיון שנפרץ הדבר והנשים הפסיקו להסתפר, ואמר שאינו מסוגל לסבול זאת. בימי זקיה"ק האמרי חיים זי"ע נערך כנס נשים, זקיה"ק עלה לעזרת נשים ומשם נשא דברים לנשים שישבו בביהמ"ד, בתוך דבריו עורר על ענין זה, ובכה בדמעות שלישי ואמר ברענגט מיר נישט צו איך זאהל דארפן חרטה האבן אויפן בויען דעם שיכון".

לדאבונו ישנה הזנחה בענין, וצריך לחזק את הדבר, כי היא אחת מן היסודות אצלנו בויזניץ ואסור להזניחה, ומי האיש החפץ שיהא לו קשר לבית ויזניץ עליו לעמוד על כך בתוקף, אף אם הדבר כרוך בקושי הלא כך לימדונו רבוה"ק. דבר זה הוא חמור מאוד, ואי אפשר להתפשר על כך,

וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו (לו, ג).
 ובתרגום אונקלוס ארי צר חכים הוא ליה. ויש לרמוז צזה, ארי היינו אריה הרומז לגזורה, כמאמר התנא (אבות פ"ה מ"כ) וגזור כארי. יעקב אבינו אהב את יוסף כיון שהיה מתגבר כארי בעבודת הצורא, בכל עת לחם כנגד היצר הרע וכדל"י באבות (פ"ד מ"א) איזהו גבור הכוזב את יצרו.

*

כבר עוררתי פעמים הרבה על הענין, אולם ברצוני שוב לעורר על מה שנהוג אצלנו שהנשים הנשואות מספרות שערותיהן. אכן לאו דוקא אצלנו נהוג כן, אלא ברוב חצרות החסידים נהגו כן. בשם הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע שמעתי שנתן טעם למנהג שמעניקים 'לאשן געלט' לכלה, [המנהג הוא שנותנין ממון לכלה המסתפרת לראשונה, ונקרא 'לאשן געלט'], משום שאשה המקבלת על עצמה להסתפר נחשב כהקרבת קרבן כיון

ענין זה יש לסכם עוד לפני השידוך שלא יצטרכו לדון בדבר אחרי הנישואין. גם הבנות עצמן עליהן לדעת את חומרת הדבר, והן עצמן ידרשו שברצונן להסתפר, כי לאו מילתא זוטרתא היא, בזכות זאת זוכים לדברים הרבה. והנני מבקש להעביר את דברי אלה גם למדריכות של הכלות מאנ"ש, לדעת שאין להקל בדבר, כי אצלנו זו היא אחת מן היסודות ממש.

ובדרך צחות י"ל על הפסוק בפרשת מקץ ויגלה ויחלף שמלותיו ויבא אל פרעה, ענין הגילוח הוא עצה לבוא אל פרעה ולהילחם עמו, ועי"ז ניתן להינצל ולהישמר מטומאת מצרים.

השי"ת יעזור שיהא לנו דעת נכון לעמוד על המשמר ביסודות נחוצים אלו, ויזכו כולם לגדל ולחנך ילדים יראים. ונוכל לעשות רצון הבורא ית"ש. עתה נכנסים אנו לשבוע גבוה ונשגב, כאשר נגלה עלינו האורות הגדולים של ימי החנוכה, אורה זו תורה (מגילה טז:), יעזור השי"ת שאור הנרות יאירו בכל הענינים ובזכותם נזכה לשמחה תמידית. יושפע עלינו שפע רב בכל הענינים בגשמיות וברוחניות, ונזכה לקץ הגאולה במהרה בימינו אמן.

וכפי שהיה אאמו"ר הק' זי"ע רגיל לומר אשר פשרות מצינו רק בדיני ממונות, בענינים רוחניים אין שום פשרות. כמו כן אין להקל ולספר רק חלק מן השערות אלא יש לגלח את כל שערות הראש.

כולם צריכים לדעת את חומר הענין, הן ההורים והן הבחורים, ועל כן על המדריכים וראשי החבורות לעורר את הבחורים ולהחדיר בהם היטב את חומר הענין. גם בחור מבוגר שמציעים לו שידוך הגון, בראשונה יברר אם הנערה מוכנה לספר שערותיה, אם היא מסכימה לכך יוכל להמשיך לברר על השידוך, ואם לאו אל יגש לזה כלל, והשי"ת יזמין לו זיווג אחר. ואל יתבייש לשאול על כך, בטענה שאין ראוי לבחור לדבר על דברים אלו, כי הלא גופי תורה תלויים בזה, וכדי שתהיה האשה עזר כנגדו כראוי צריכה היא לספר שערותיה, שלא יהיו אחר כך כל מיני בעיות. לפעמים ההורים מנסים לדבר על לב הבחור שהינו כבר מבוגר ויסכים לשידוך גם אם לא תסתפר, אך הבחור צריך להיות איתן בדעתו ולומר להוריו שירחמו עליו ולא יסכימו עבורו שידוך עם אחת שאינה רוצה להסתפר, וכאשר יראו ההורים שהבחור אינו מוכן להתפשר ישתדלו עוד למצוא לו זיווג אחר.

נועם שיח

פנינים, אמרות מהורות וסיפורי צדיקים
ליל שב"ק פרשת מקץ - חנוכה תשפ"ו

בצרתן של ישראל

את המעשה הבא שמעתי מיהודי ששמעו מבעל המעשה שהיה זקוק לרפואה ובא אל ה'אביר יעקב' מסאדיגורא, ושח לפניו את המעיק על ליבו, ואשר כבר נתייאשו הרופאים ל"ע, אמר לו רבו שיצא לדרכו לנסוע אל הוויזניצער רבי לבני ברק ושישטח לפניו את מר לבנו.

הלה בא אל זקיה"ק כפקודת רבו, שח לזקיה"ק את כל אשר קרהו ואת אשר מעיק על ליבו, זקיה"ק ישב עימו ואף שכלל לא הכירו מקודם הקשיב ללבנו הנשבר עד שהתחילו עיניו לזלוג דמעות ובכה יחד עימו, ולאחמ"כ ברכו בברכה לישועה קרובה.

כאשר חזר הלה אל רבו שאלו על קורותיו, סיפר הלה דברים כהווייתן, בהוסיפו שלא ירד לסוף דעת רבו למה שלחו. נענה לפניו האדמו"ר מסאדיגורא: "זאת היתה כוונתי, שתראה איך הוויזניצער רבי חי עם צערו של יהודי, ער וויינט מיט א צווייטן יוד ואף שאינו מכירו".

בברכת לחיים

לחיים טובים ולשלום, השבוע (ו' טבת) חל יו"ד של אא"ז הק' משינאווא זי"ע, ויו"ד (ז' טבת) של האדמו"ר בעל אביר יעקב מסאדיגורא זצ"ל.

הר' שלמה זלמן מוזס ע"ה כותב ברשימותיו, כי בחודש תשרי שנת תש"ז שהו הוא וב"ב בתל אביב, וטרם שובם למעונם בירושלים עיה"ק נכנסו ליטול ברכת פרידה מהאדמו"ר מסאדיגורא, ובהתכוננם לשוב לדרכם הוכרז לפתע על 'עוצר' האוסר לצאת ברחובה של עיר כבשעת מלחמה. הורה להם ה'אביר יעקב' שילכו לדרכם למרות העוצר והוא ילוה אותם.

בלכתם, הגיעו לידי סכנה, אך האדמו"ר לא חת, וליום עד בית האכסניה, אמר הר' שלמה זלמן להאדמו"ר שעתה ילוה הוא את הרבי עד שובו למעונו בכדי שלא יוותר לבדו, נענה ה'אביר יעקב' ואמר: "אני אינני לבד בשום פעם, הקב"ה תמיד עמי".

נועם שיח

פנינים, אמרות מהורות וסיפורי צדיקים
ליל שב"ק פרשת ויגש תשפ"ו

בעצם ימי חוה"מ - שלא כגדרו, וניצל
ההזדמנות לשהות אז בצל דודו.

וסיפר זקיה"ק על אמו הרבנית הינדא
ע"ה, כי כשהיתה כותבת קוויטעל לאחיה
העט"י זי"ע, היתה מסתגרת בחדרה, וכולם
ידעו להיזהר מלהפריעה באותה שעה.

ויסתר פניו

בדז"יקוב היתה הנהגה של עבודת ה'
בהסתר, לא הראו את הרגשות כלפי חוצה,
פעם כאשר נכנס ה'עטרת ישועה' בליל
יוה"כ לביהמ"ד, והנה רואה הוא את אחד
מן ותיקי החסידים גועה בבכי, ניגש אליו
ושאלו על מה הוא בוכה זה עתה?

ענה אותו חסיד מיד - בתשובה 'מעין
השאלה' - כי נזכר כי בשנה הבעל"ט יחול
יום אידם 'ניטל' ביום שב"ק, ויהיה מנוע
מלשחק אז 'קוויטלעך'... ונהנה העט"י
מתשובתו.

בברכת לחיים"

ודודי לי

לחיים טובים ולשלום, השבוע חל יו"ד
של דו"ז ה'עטרת ישועה' מדז'יקוב זי"ע,
זקיה"ק האמ"ח זי"ע, לצד שהיה לו קרבה
עם כל דודיו ובני משפחתו, היתה לו קרבה
מיוחדת לדודו זה, ככלל איז ער געוועהן
שטארק פארקאכט אין דז'יקוב, בשבתות
קודם הילולא לבית דז'יקוב היה מזמר
'אשת חיל' בתנועת דז'יקוב, אך ל'עטרת
ישועה' זי"ע האט ער געהאט א
ספעצילען נאנטקייט.

שנה אחת אף שהה זקיה"ק האמ"ח
בצל דודו בהושע"ר ובשמע"צ ושמח"ת,
היה זה כאשר הוזקק זקיה"ק להתייצב
[לפטור עצמו מן הצבא] בקרבת מקום
לדז'יקוב מיד אחרי חג הסוכות, אז ונסע

^א חלק מן הדברים אמר רבנו ג"כ לאחר התפילה בעת שסיימו הבחורים לשיר הזמירות, כשרבינו מורה להם לזמר אשת חיל
בניגון דז'יקוב, ושולבו שני השיחות יחדיו.

אורה סלולה

לקט פניני הדרכה בענינים נבחרים
בסדר עבודת היום (מה)

תפילה - ל"א | במקומה וכהלכתה - ב'

מסופר על הרה"צ רבי יעקב יוסף מספינקא זצ"ל - שהיה חתן אצל הרה"ק רבי אלתר'ל מבארשא זי"ע (בן הרה"ק רבי פינחס מבארשא, ובזיוו"ר היה חתן אצל רביה"ק הסב"ק זי"ע), כשהגיע פעם להתפלל בביהמ"ד בשיכון ויזניץ כבדו זקיה"ק זי"ע להתפלל מוסף לפני התיבה, וזקיה"ק זי"ע הוסיף לו אז בחיך ובהלצה: "אבל אל תעשה חילול ה'!" חיך עלה על שפתי האדמו"ר מספינקא, אולם הנוכחים לא הבינו את פשר דברי זקיה"ק זי"ע.

לאחר התפילה סיפר להם האדמו"ר, כי פעם שבת את שבתו אצל זקיה"ק זי"ע בגרויסווארדיין, וזקיה"ק כיבדו גם אז לגשת לפני התיבה לתפילת מוסף, והיות שהוא לא היה חסיד ויזניץ, אמר בקדושת כתר לעומתם 'משבחים ואומרים' - כמנהג ספינקא. לאחר התפילה ניגש אליו אחד המתפללים בביהמ"ד, מפשרטי העם, ונזף בו בקול גדול וצעק עליו בתוך ביהמ"ד: איך העזת לעשות "חילול ה'?! זקיה"ק זי"ע שעוד זכר את המעשה, אמר לו בדרך

רנה זו תפילה

מן הפרטים שיש על אנשי שלומינו להשתדל שתהא התפילה בנוסח רבותינו הק' דווקא, נוסח קדוש זה יביא לאש שלהבת בתפילה כדרכם של רבותינו. מה גם - וכבר הוזכר במאמרינו - אשר הנוסח הק' מקורו קודש מרבה"ק בעל ה'צמח צדיק' ולמעלה בקודש הרה"ק ר' יעקב קאפיל זי"ע מהיכל הבעש"ט הק', וידוע כמה השקיעו רבוה"ק בנוסח הק', דקדקו הרבה בסדר הנאמר ותנועותיו, כאשר כיוונו את תנועותיו לכוונת התיבות.

עבודה שבלב זו תפילה

אם כי יש לדעת את העיקר - שהמוח יהא שקוע באופי התפילה, נוסחאות וענינים חיצוניים אמנם דברים חשובים הם - ויש להקפיד בהם, אבל לא זהו עיקר התפילה שרבוה"ק הלהיבו אודות גודל מעלתה, אין לעשות מהעיקר טפל ומהטפל עיקר.

בימי הקריאה - שהוא השיעור הנצרך לפחות לתפילה כתיקונה, וכאשר לימדנו אבי הק' זי"ע כיצד צריכה להיראות תפילתו של יהודי ההולך בדרך החסידות. זיכני השי"ת ואצלנו בשיכון יסדתי לפני שנים רבות את המנינים ב'שטיבלעך' בהם מתפללים במתינות ובהתלהבות. שחו לי אנשים, כאלו שאינם נמנים על עדת חסידי ויז'ניץ, שעם כל זה קבעו לעצמם את מקום תפילתם כאן במנינים, בהיותם שחפצים הם במנין המתפלל בחמימות ובמתינות, און דא זענען זיי זיך ממש מחיה. אך גם בשאר מקומות מושבותם של אנ"ש יש לייסד מנינים, ואם אין סיפק במנינים הקיימים יוסיפו עוד לרווחת המתפללים שלא יזדקקו להתפלל במקומות אחרים.

במקומו - ביום השביעי

הדברים אמורים בימי החול, וקל וחומר ביום השב"ק, וב"ה שבתפילה בשב"ק בבית מדרשנו השלהבת עולה מאליה, א פסוקי דזמרה, א שוכן עד, מ'דעוואנט א ויז'ניצע דאווענען מיט א ערנסקייט מיט ההתלהבות - ס'איז א מציאות, אסאך וואלטן זיך געווינטשן אזא דאווענען.

יש כאלו שמסיבות שלהם פונים להתפלל במקומות אחרים, התפילה שלנו 'ארוכה' להם מדי, ואנכי תמה

גיחוך להמעשה הנ"ל: "כעת אל תעשה חילול ה'..."

גם ידועה העובדא שפעם ניגש אחד להתפלל לפני התיבה בויז'ניץ, ואמר בברכת "אהבה רבה" רק פעם אחת 'מהר' (שלא כמנהגנו שאומרים "מהר מהר והבא עלינו"). עמד שם אחד מפשרטי העם, ובאמצע התפילה החל לצעוק על הש"ץ בגין חוצפתו, שהוא מחלל שם שמים ברבים... זה הצועק היה איש כפרי שאף להתפלל לא ידע, אבל בזה הענין הניח את ראשו ומוחו, אזא פנים האט דאס...

יש לדעת שהעיקר הוא להתפלל בכוונה עמוקה, כל אחד לפום דרגה דיליה, ושהנפש תדבק בתפילה - כל אחד לפי השגותיו בבוראו - לצד הקול והנוסח המעוררים הכוונה.

קובע מקום לתפילתו

בכדי שיקוימו כל תנאי התפילה המסורים לנו, נדרש שיארגנו בכל מקום ומושב מנינים של אנשי שלומינו ובהם יתפללו כדרך רבוה"ק, מנין קבוע ומסודר בזמן השוה לכל נפש שמתפללים בו במתינות ובהתלהבות, וכל אחד ישתדל לקבוע תפילתו במנין זה.

א ויז'ניצער יונגערמאן נדרש שיהא לו מנין קבוע ב'שטיבל', מנין מתון וראוי ולא בתפילה חפוזה, תפילתו תאריך כשיעור שעה בימי החול ובתוספת כעשר דקות

עבור זאת מלהתפלל בסביבתו, החסידים בעבר נהגו ללכת משום כן אפי' חצי שעה ויותר, כ"ש כשאין זה זמן מרובה כ"כ. במדינת פולין הנהיגו לקרות לכל הקלויזין 'שטיבלעך', כאשר שמם מורה עליהם שכביתו של החסיד המה, וכמי שיש לו בית שאינו מחזר אחר מקום אחר ידעו גם הם כי שם מקומם.

מה גם שיש כאן גם ענין של אחריות, כי כאשר מתפלל הוא במקומות אחרים, לא מונע טובה רק מעצמו אלא גם מאחרים, הלא כל בתי המדרש מיוסדים על בואם של מתפלליהם, וכולם ערבים על המשכם ועתידם.

הלא אף הם יודו שאין דמיון בין התפילות כאן וכאן, ולמה לא יבואו גם כן להתפלל יחדיו תפילה בחמימות כדרך רבוה"ק. אכן מתפללים אצלנו בשעה מאוחרת יותר, מתוך שנותנים את הדעת ללימוד כהכנה לתפילה, האם אלו שפונים להתפלל בשעה מוקדמת - ללא סיבה מיוחדת ומוצדקת - נותנים את הדעת גם לפרט ההכנה לתפילה?

הדבר אמור על כולם בלי יוצא מן הכלל, אברכים ובעלי בתים, על כולם להתפלל במניני אנשי שלומינו דווקא", אף אם יש לו ביהמ"ד בקירוב מקום לא יותר

מקורות המאמר: ס"ג פנחס תשס"ו, בין השיחים אלול תשפ"ה, ליש"ק מטות תשס"ח, ליש"ק וארא תשע"ו, ס"ג חקת תשע"ח, ליש"ק צו תשפ"ד, נעה"ח שבועות תשע"ח, יום ב' דר"ה תש"ע, ס"ג ויחי תשפ"ו, שיח"ק לאברכים באשדוד שבט תשע"ו.

¹¹ מסופר על הרה"ח ר' שאול לייב אפשן ז"ל, הוא היה גר בשכונת 'נחלת יצחק' ברמת גן, ומדי שבת בבוקר היה בא דרך רחוקה כדי להתפלל יחד עם זקיה"ק האמ"ח זי"ע, היה מחכה בפתח ביהמ"ד, וזקיה"ק היה מקדים לברכו בברכת 'שבתא טבא'. פעם שאלו זקיה"ק בחביבות: "אמור לי שאול לייב, וכי אין בסביבות מגורין בתי מדרשים"? ... רש"ל - שהבין כוונת זקיה"ק לשמוע את תשובתו - נענה ואמר "מה אעשה והיא 'מום מולד' (א געבורטס פעלער) אצלי, אני חונני כך שאיני יכול להתפלל בשב"ק במקום אחר"...

מזלא טבא וגדא יאה

כסא דברכתא נשגר אל ידידנו הנעלה

הרה"ח ר' זעליג הייגר הי"ו

חבר הועד להוצאת דא"ח

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת הבן

ברכת הקודש וזכות הרבים יעמדו לו להתברך מטל השמים

ומשמני הארץ בכל מילי דמיטב ולרוות תענוג ונחת מכל יוצאי חלציו

מתוך בריות גופא ונהורא נפישא, ויזכה להמשיך בפעליו הכבירים

מתוך מנוחת הנפש והרחבת הדעת עד ביאת ינון.

בברכה נאמנה

חברי הועד להוצאת דא"ח

יו"ל ע"י

הוועד להוצאת דא"ח

ממרח אדמו"ר עט"ר שליט"א

תורת חיים 6 שיכון ויזניץ ב"ב

טלפקס: 03-9621659

כל הזכויות שמורות

לתרומות ולהנצחות ניתן לפנות למשרדי הוועד

או לפל' 050-4132007